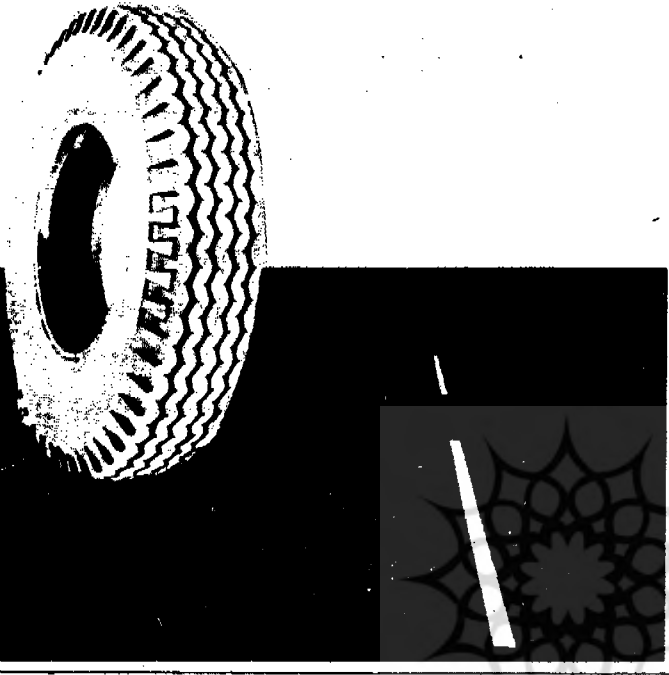

بازار جهانی کالاها

مصرف جهانی کائوچو و لاستیک

مصرف کائوچوی طبیعی و مصنوعی:

در سال ۱۹۸۴، کل میزان مصرف هر دو نوع کائوچو در جهان حدود ۱۳/۲ میلیون تن بوده که با ۱۴/۶ درصد رشد به ۱۵/۱ میلیون تن در سال ۱۹۸۸ بالغ گردیده است. در این صورت متوسط نرخ رشد سالانه در این دوره برابر ۳/۵ درصد قابل محاسبه بوده که میزان مصرف با شتاب ملایمی صعود نموده است؛ (جدول ۱ و نمودار ۱).

در سال ۱۹۸۴، حدود ۳۳ درصد از کل مصرف کائوچو در جهان را، مصرف کائوچوی طبیعی تشکیل داده ضمن اینکه سهم مصرف کائوچوی مصنوعی از کل

در سال ۱۹۸۴، حدود ۳۳ درصد از کل مصرف کائوچو در جهان را، مصرف کائوچوی طبیعی تشکیل داده ضمن اینکه سهم مصرف کائوچوی مصنوعی از کل

در سال ۱۹۸۴، کل میزان مصرف هر دو نوع کائوچو در جهان حدود ۱۳/۲ میلیون تن بوده که با ۱۴/۶ درصد رشد به ۱۵/۱ میلیون تن در سال ۱۹۸۸ بالغ گردیده است.

سالهای دوره، روند صعودی داشته بطوری که در سال ۱۹۸۸، رقم مصرف کل کائوچو در این کشور به حدود ۲/۹ میلیون تن افزایش یافته است؛ جدول (۳).

طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸، ژاپن همواره دومین مصرف کننده عمده کائوچو در جهان بحساب آمده است. طی سال ۱۹۸۴ کل میزان مصرف انواع کائوچو (طبیعی و مصنوعی) در این کشور بالغ بر ۱/۴۴ میلیون تن بوده که در سال ۱۹۸۸ با نرخ ۱۵/۶ درصد، به حدود ۱/۷ میلیون تن افزایش یافته است. در ژاپن، بطور کلی، طی دوره مورد اشاره، ۶۳ درصد از کل مصرف را، مصرف کائوچوهای مصنوعی و ۳۷ درصد آن را، مصرف کائوچوی طبیعی تشکیل داده است، جدول (۳).

در آلمان غربی، کل میزان مصرف انواع عمده کائوچو، از ۵۹۳ هزار تن در سال ۱۹۸۴ به ۶۷۴/۶ هزار تن در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته است (۱۳/۸ درصد رشد طی دوره و ۳/۳ درصد متوسط رشد سالانه). به این ترتیب کشور مزبور طی دوره ۱۹۸۴-۸۸، سومین کشور مصرف کننده عمده کائوچو در جهان تلقی گردیده است.

مصرف، ۶۷ درصد گزارش شده است. در سال ۱۹۸۸، میزان این سهام به ترتیب بالغ بر ۳۳/۹ درصد در خصوص کائوچو طبیعی و ۶۶/۱ درصد در مورد کائوچو مصنوعی، بوده است. در بقیه سالهای دوره ۱۹۸۴-۸۸، میزان سهام تقریباً حول و حوش همین ارقام می باشد. بر طبق جدول (۲)، میزان مصرف کائوچو (طبیعی و مصنوعی) جهت تولید فرآورده های کائوچویی - که مصرف عام^۱ دارند، در انگلستان از ۱۸۷/۱ هزار تن در سال ۱۹۸۷ به ۱۸۷/۶ هزار تن در سال ۱۹۸۸ رسیده است. در آلمان غربی، میزان این مصرف از ۳۶۵/۱ هزار تن به ۳۷۸/۴ هزار تن افزایش داشته است (۳/۶ درصد). در کشورهای ایتالیا، ژاپن و هند، میزان مصرف مزبور، طی سالهای ۱۹۸۷ و ۱۹۸۸، به ترتیب ۲/۴، ۵/۶ و ۳/۳ درصد افزایش داشته است.

طی دوره ۱۹۸۴/۸۹ در بین کشورهای عمده مصرف کننده، ایالات متحده امریکا، همواره در رتبه نخست قرار داشته بطوری که طی سال ۱۹۸۴ میزان کل مصرف هر دو نوع کائوچو در این کشور بالغ بر ۲/۸ میلیون تن بوده است. این رقم در سال ۱۹۸۵ به ۲/۷ میلیون تن کاهش یافته ولی مجدداً طی بقیه

(1): General Rubber Goods / G.R.G.

جدول (۱) میزان مصرف انواع عمده کائوچو در جهان، طی سالهای ۱۹۸۴-۸۹

واحد: هزار تن

سهم کائوچوی مصنوعی از کل مصرف (درصد)	کل	مصنوعی	طبیعی	کائوچو
				سال
۶۷/۹	۱۲۱۸۵	۸۹۵۵	۴۲۳۰	۱۹۸۴
۶۷/۳	۱۲۳۰۰	۸۹۵۰	۴۲۵۰	۱۹۸۵
۶۷/۸	۱۲۷۶۰	۹۲۳۵	۴۴۳۵	۱۹۸۶
۶۶/۶	۱۴۴۱۵	۹۶۰۵ ^(۱)	۴۸۱۰	۱۹۸۷
۶۶/۱	۱۵۱۰۵ ^(۱)	۹۹۹۰ ^(۱)	۵۱۱۵ ^(۱)	۱۹۸۸
				۱۹۸۹
	۲۹۶۰	۲۴۰۵	۱۳۵۵	جمعاً اول
	۲۹۲۵	۲۵۸۵	۱۳۴۰	جمعاً دوم

(۱). رقم تجدید نظر شده است.

EIU, *Rubber Trends*, December 1989, P.53.

مأخذ:

بوده که با ۱۸/۹ درصد رشد، در سال ۱۹۸۸ به ۴۵۲ هزار تن افزایش یافته است (سالانه بطور متوسط ۴/۴ درصد رشد). همچنین طی سالهای مذکور، از کل مصرف این کشور ۳۱/۳ درصد را، کائوچوی طبیعی و ۶۸/۷ درصد را کائوچوی مصنوعی تشکیل داده است.

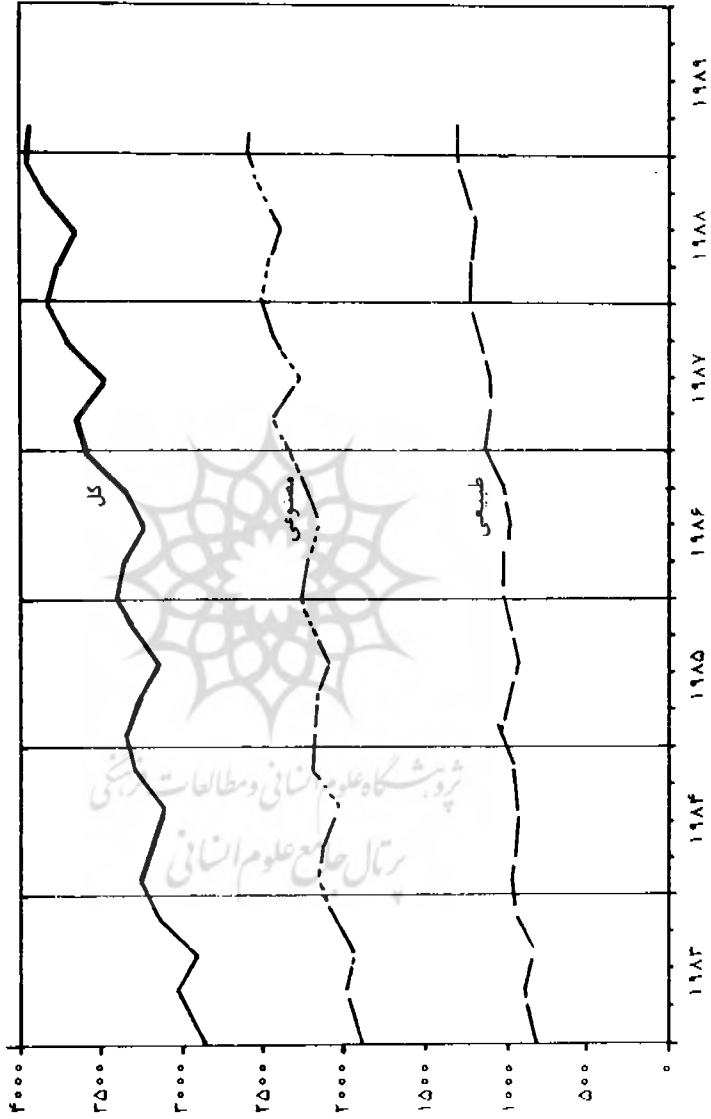
طی دوره مورد نظر انگلستان، کانادا و هلند، به ترتیب مراتب ششم تا هشتم را احراز نموده اند. در سال ۱۹۸۴، میزان مصرف انواع عمده کائوچو در کشورهای یاد شده به ترتیب بالغ به ۳۶۵، ۳۱۰ و ۷۳/۷ هزار تن

طی دوره مذکور میزان کل مصرف انواع کائوچوهای طبیعی و مصنوعی در فرانسه، چهارمین مصرف کننده عمده پس از ایالات متحده امریکا، ژاپن و آلمان غربی - همواره شاهد افزایش بوده است. در سال اول دوره مورد نظر، میزان آن بالغ بر ۴۴۹ هزار تن بوده که با ۱۰/۵ درصد رشد، در سال ۱۹۸۸ به ۴۹۶ هزار تن افزایش یافته است.

طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ ایتالیا، همچنان بعنوان پنجمین کشور مصرف کننده کائوچو تلقی گردیده بطوری که در سال ۱۹۸۴ میزان کل مصرف، رقم ۳۸۰ هزار تن

نمودار (۱): میزان مصرف سه مادهٔ عمده کاتوجو در جهان، طی سالهای ۱۹۸۳-۸۹

هزار تن

EIU, *Rubber Trends*, December 1989, P.54.

مأخذ:

جدول (۲) میزان مصرف کاتوجو (طبیعی و مصنوعی) جهت تولید فرآورده‌هایی که مصرف عام دارند در تعدادی از کشورهای منتخب طی سالهای ۱۹۸۷-۸۸ و سه ماهه نخست سال ۱۹۸۹

واحد: هزار تن

کشور	انگلستان	آلمان غربی	ایتالیا	ژاپن	هند
۱۹۸۷					
سه ماهه اول	۴۴/۸	۹۳/۵	۷۰	۱۴۶/۳	۴۶/۴
سه ماهه دوم	۵۰/۷	۹۱/۴	۷۲/۵	۱۴۹/۲	۴۲/۲
سه ماهه سوم	۳۰/۸	۸۹/۷	۵۰	۱۵۴/۱	۴۳/۸
سه ماهه چهارم	۶۰/۸	۹۰/۵	۷۵/۶	۱۶۰	۴۶/۹
۱۹۸۸					
سه ماهه اول	۴۵/۵	۹۷/۲	۷۲	۱۶۳/۱	۴۷/۱
سه ماهه دوم	۴۳/۷	۹۳/۸	۷۳	۱۶۷	۴۷/۲
سه ماهه سوم	۴۲/۹	۹۲/۹	۵۴	۱۶۳/۸	۴۵/۷
سه ماهه چهارم	۵۵/۵	۹۴/۵	۷۵/۵	۱۴۹/۸	۴۵/۲
۱۹۸۹					
سه ماهه اول	...	۹۲/۶	...	...	۴۷/۶

EIU, *Rubber Trends*, December 1989, P.10.

مأخذ:

در سال ۱۹۸۴، حدود ۳۳ درصد از کل مصرف کاتوجو در جهان را، مصرف کاتوجوی طبیعی تشکیل داده ضمن اینکه سهم مصرف کاتوجوی مصنوعی از کل مصرف، ۶۷ درصد بوده است. در سال ۱۹۸۸، میزان این سهام به ترتیب بالغ بر ۳۳/۹ و ۶۶/۱ درصد گردیده‌اند.

گزارش شده است. در سال ۱۹۸۸، ارقام ۳۸۵۴/۵ هزار تن در سال ۱۹۷۹ افزایش مزبور به ترتیب به ۳۶۶/۵، ۲۸۴/۵ و ۷۸/۱ هزار تن تغییر یافته اند، جدول (۳).

مصرف کائوچوی طبیعی:

مقدار مصرف این محصول در جهان از ۲۵۴۳/۳ هزار تن در سال ۱۹۶۷ به ۱۹۸۰ در مقایسه با سال ماقبل ۳/۱ درصد، در سال ۱۹۸۱ یک درصد و در سال ۱۹۸۲

۳۸۵۴/۵ هزار تن در سال ۱۹۷۹ افزایش یافته است^۱. این افزایش با نرخ متوسط سالانه ۳/۵ درصد صورت گرفته؛ بطوری که طی دوره ۱۹۶۷-۷۹، شامل ۵۱/۶ درصد رشد بوده است. طی سالهای ۱۹۸۰-۸۲، روند مصرف دچار وقفه گردید و کاهش یافت بطوری که میزان این کاهش در سال ۱۹۸۰ در مقایسه با سال ماقبل ۳/۱ درصد، در سال ۱۹۸۱ یک درصد و در سال ۱۹۸۲

(1): U.N, UNCTAD Commodity Yearbook 1988 (New York: UN) Pub., 1989), P.193.

طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸، کشورهای ایالات متحده امریکا، ژاپن، آلمان غربی، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، کانادا و هلند، در مصرف کائوچوی طبیعی و نیز کائوچوی مصنوعی، مراتب نخست تا هشتم را احراز نموده‌اند.

۱۹۸۷، میزان مصرف کائوچوی طبیعی در اروپای شرقی حدود ۵ درصد افزایش یافت ضمن اینکه میزان افزایش در کشورهای « EEC »، جزئی بود. در سال مزبور، بیشترین میزان مصرف در دو کشور هند و کره جنوبی صورت گرفته است.^۱

تقاضای جهانی کائوچوی طبیعی در سال ۱۹۸۸، با نرخ رشدی حدود ۴ درصد به بیش از ۵ میلیون تن رسید. این نرخ رشد، کمتر از نصف نرخ رشد سال ۱۹۸۷ می‌باشد. ولی البته در مقایسه با نرخ رشد دو سال ماقبل بیشتر است.^۲ در سال ۱۹۸۸، بدلیل افزایش تولید و فروش تایرهای ویژه اتوموبیل در اکثر کشورهای صنعتی عمده و نیز بدلیل افزایش مصرف لاتکس غلیظ (مورد مصرف در تولید دستکش‌های جراحی و دیگر فرآورده‌های کائوچویی) کل تقاضای کائوچوی طبیعی افزایش شدیدی یافت. در همین سال تقاضای کائوچوی طبیعی مورد مصرف در تولید تایر و دیگر انواع آن با ۴ درصد افزایش به ۴/۵ میلیون تن رسید.

نیز یک درصد برآورد گردید در سال ۱۹۸۳ مصرف مجدداً افزایش یافت (۹ درصد) و به ۳۹۹۱/۶ هزار تن - که بیشتر از مقدار سال ۱۹۷۹ (۳۸۵۴/۵ هزار تن) بود - رسید. ضمن اینکه طی سالهای ۱۹۸۴-۸۶، روند افزایشی با نرخ متوسط سالانه ۳/۲ درصد ادامه یافت. بطور کلی، رشد مصرف کائوچوی کائوچوی طبیعی طی دوره ۱۹۶۷-۸۶ دارای یک روند افزایشی (با نرخ متوسط سالانه ۲/۹ درصد) بود. بطوری که طی این دوره میزان مصرف کلاً ۶/۷۲ درصد افزایش پیدا کرد. در جدول (۴)، سهم مصرف گروه‌های کشوری از کل مصرف کائوچوی طبیعی در جهان در سالهای ۱۹۶۷ و ۸۰ و ۸۶ ملاحظه می‌گردد.

در سال ۱۹۸۷، کل تقاضای جهانی کائوچوی طبیعی نسبت به سال ۱۹۸۶، ۸/۸ درصد ترقی نمود و به میزان ۴/۸ میلیون تن رسید که تقریباً نصف این افزایش جهانی به صورت مصرف در امریکای شمالی، ژاپن و چین تحقق یافت. البته این افزایش عمدتاً ناشی از افزایش شدید تولید تایر بود. در سال

(1): F.A.O, Commodity Review and Outlook, 1988-89 (Rome:FAO, Pub, 1989), P.79.

(2): *Ibid*

کشورهای عمده مصرف کننده کائوچوی طبیعی طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸:

طی سالهای ۱۹۸۴-۸۹، کشورهای ایالات متحده امریکا، ژاپن، آلمان غربی، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، کانادا و هلند، به ترتیب مراتب نخست تا هشتم را در مصرف کائوچوی طبیعی کسب نموده اند. در آمریکا، میزان مصرف این محصول از ۷۵۰/۷ هزار تن در سال ۱۹۸۴ به ۸۵۸/۳ هزار تن در سال ۱۹۸۸ افزایش یافت (۱۴/۳ درصد). بطور کلی، طی سالهای مزبور، حدود ۳۰ درصد از کل مصرف کائوچو در امریکا را، کائوچوی طبیعی تشکیل داده است، جدول (۳). در ژاپن، مصرف کائوچوی طبیعی حدود نصف مصرف کائوچوی مصنوعی را تشکیل می دهد. از سال ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۸، ۱۸/۷ درصد به میزان مصرف کائوچوی طبیعی این کشور افزوده گشته و از ۵۲۵ هزار تن به ۶۲۳ هزار تن رسیده است، جدول (۳). طی دوره مذکور کائوچوی طبیعی ژاپن عمدتاً از کشورهای اندونزی، تایلند و مالزی تأمین گردیده است.

در آلمان غربی، سهم میزان مصرف کائوچوی طبیعی از کل مصرف انواع عمده کائوچو، در مقایسه با دو کشور قبلی، کمتر می باشد. در سال ۱۹۸۴، این سهم بالغ بر ۳۲ درصد بسوده و در سال ۱۹۸۸ به ۳۰/۲ درصد کاهش یافت جدول (۳). در سال ۱۹۸۴، مصرف کائوچوی طبیعی این

کشور رقم ۱۹۰ هزار تن و در سال ۱۹۸۸ رقم ۲۰۳/۶ هزار تن را نشان می داد که به این ترتیب طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ مصرف این محصول در آلمان غربی، سالانه ۱/۷ درصد رشد یافته است.

در فرانسه، طی سال ۱۹۸۴، کل مصرف کائوچوی مزبور بالغ بر ۱۶۲ هزار تن بوده که با ۱۱/۷ درصد رشد. به ۱۸۱ هزار تن در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته است؛ (با رشد سالانه بطور متوسط ۲/۸ درصد). طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸، میزان مصرف کائوچوی طبیعی در فرانسه بطور متوسط ۳۵ درصد از کل مصرف کائوچو در این کشور را بخود اختصاص داده است، جدول (۳).

ایتالیا، پنجمین کشور مصرف کننده عمده کائوچوی طبیعی تلقی می گردد. طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ بطور متوسط، حدود $\frac{1}{4}$ از کل مصرف کائوچو در این کشور را، کائوچوی طبیعی تشکیل داده است. میزان مصرف این محصول در سال ۱۹۸۴، ۱۱۷ هزار تن بوده که در سال ۱۹۸۸ به ۱۴۰ هزار تن (۱۹/۷ درصد رشد طی دوره و ۴/۶ درصد متوسط رشد سالانه) رسیده است، جدول (۳).

روند مصرف کائوچوی طبیعی در دیگر کشورهای عمده، در جدول (۳) مشاهده می گردد.

جدول (۳) مقدار مصرف انواع کاتوجو در کشورهای عمده مصرف کننده، طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸.

واحد: هزار تن

کشور	کشور							سال
	امریکا	ژاپن	آلمان غربی	فرانسه	ایتالیا	انگلستان	کانادا	
کاتوجو طبیعی	۷۷۰/۷	۵۲۵	۱۹۰	۱۶۲	۱۱۷	۱۱۸	۱۰۲	۱۹۸۴
	۷۶۴/۰	۵۳۹/۵	۲۰۲/۲	۱۵۶	۱۲۷	۱۲۶	۹۵	۱۹۸۵
	۷۴۳	۵۲۵	۱۹۸/۷	۱۵۸/۷	۱۳۳	۱۳۰	۸۶	۱۹۸۶
	۷۸۹/۰	۵۶۸	۱۹۸/۵	۱۷۴	۱۳۶	۱۳۴	۹۸	۱۹۸۷
	۸۵۸/۳ ^(۱)	۶۳۳	۲۰۳/۶	۱۸۱/۰	۱۴۰	۱۴۰	۸۲/۵	۱۹۸۸
کاتوجو مصنوعی	۲۰۶۲/۳	۹۱۵	۴۰۳	۲۸۷	۲۶۳	۱۹۵	۲۰۸	۱۹۸۴
	۱۹۶۲	۹۳۷/۵	۴۱۱/۳	۳۱۱/۸	۲۷۶/۵	۲۰۱	۱۷۳	۱۹۸۵
	۲۰۱۹/۶	۹۱۰	۴۲۶	۳۱۵	۲۸۵/۰	۱۹۵	۱۹۰/۲	۱۹۸۶
	۲۰۱۷/۳	۹۴۶/۰	۴۵۳/۴	۳۱۶/۴	۲۹۹	۲۱۶	۲۱۰	۱۹۸۷
	۲۰۰۹/۶	۱۰۴۲/۰	۴۷۱/۰	۳۱۵	۳۱۲	۲۲۶/۵	۲۰۲	۱۹۸۸
کاتوجو	۲۸۱۲	۱۴۴۰	۵۹۳	۴۴۹	۳۸۰	۳۶۵	۳۱۰	۱۹۸۴
	۲۷۲۶	۱۴۸۷	۶۱۳/۵	۴۶۷/۸	۴۰۳/۵	۳۶۴	۲۶۸	۱۹۸۵
	۲۷۶۲/۶	۱۴۴۵	۶۲۴/۷	۴۷۳/۷	۴۱۸	۳۲۵	۲۷۶/۲	۱۹۸۶
	۲۸۰۶/۳	۱۵۱۴	۶۵۱/۹	۴۹۰/۴	۴۳۵	۳۵۰	۳۰۸	۱۹۸۷
	۲۸۶۷/۹ ^(۱)	۱۶۶۵	۶۷۴/۶	۴۹۶/۰	۴۵۲/۰	۳۶۶/۵	۲۸۴/۵	۱۹۸۸

(۱). رقم تجدیدنظر شده است.

جدول (۴) سهم مصرف گروه‌های کشوری از کل مصرف کاتوجوی طبیعی در جهان در سالهای ۱۹۶۷، ۱۹۸۰ و ۱۹۸۶

واحد: درصد

سال	۱۹۶۷	۱۹۸۰	۱۹۸۶
گروه‌های کشوری			
کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری	۶۱/۷	۵۴/۸	۵۲/۶
کشورها و مناطق در حال توسعه	۱۳/۸	۲۴/۷	۲۹/۶
کشورهای سوسیالیستی اروپای شرقی	۱۷/۵	۱۱/۱	۸/۰
کشورهای سوسیالیستی آسیا	۷/۰	۹/۴	۹/۸

(۱). با استفاده از ارقام جدول موجود در مآخذ زیر محاسبه گردیده است.

مآخذ:

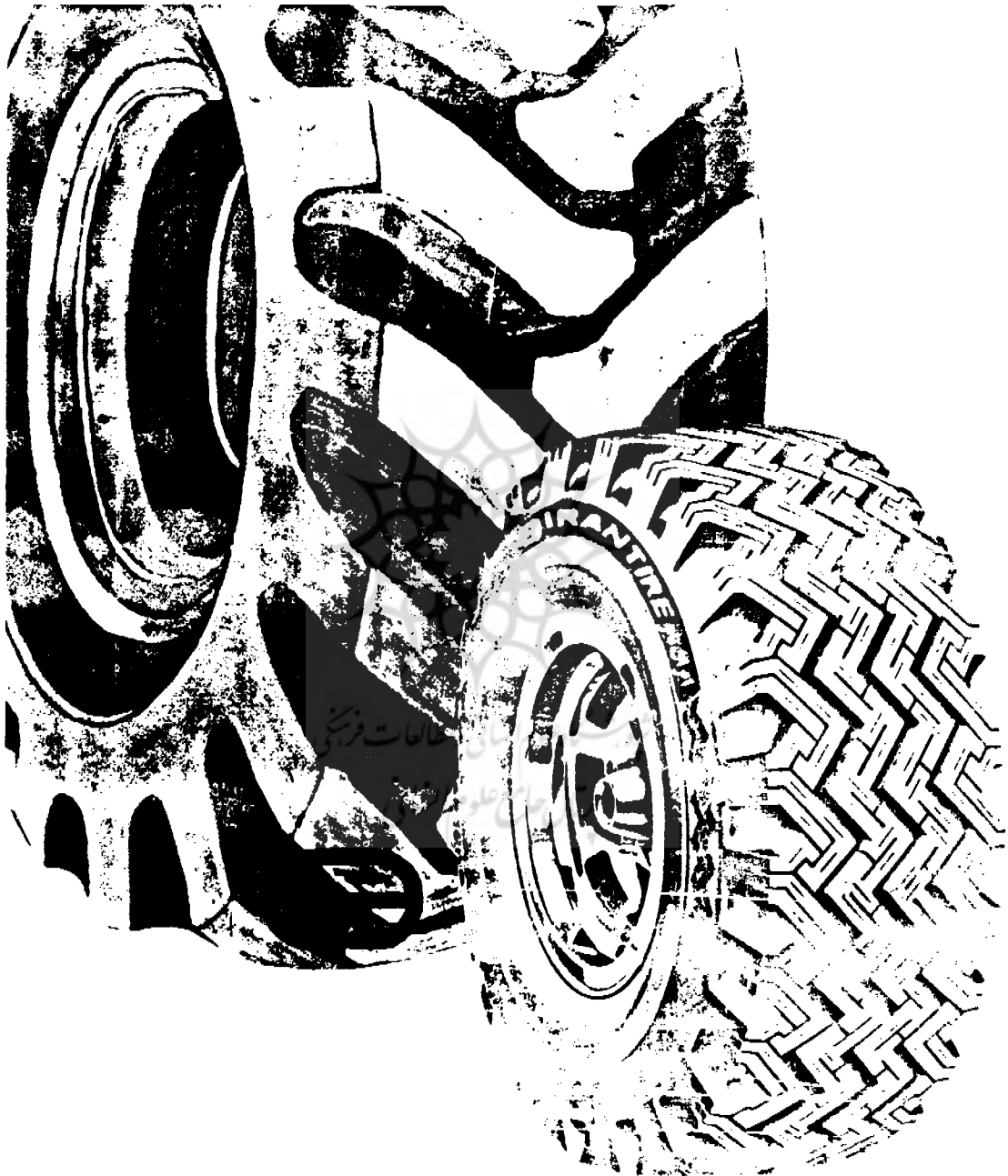
U.N, UNCTAD Commodity Yearbook 1988 (New York: UN) Pub, 1989), P.193.

مصرف کاتوجوی مصنوعی طی سالهای ۱۹۸۴-۸۹:

طی سال ۱۹۸۴ کل میزان مصرف کاتوجوی مصنوعی در جهان، حدود ۹ میلیون تن بوده است. این رقم با نرخ متوسط سالیانه ۲/۸ درصد رشد یافته تا اینکه در سال ۱۹۸۸ به حدود ۱۰ میلیون تن رسیده است، (رشد ۱۱/۶ درصد طی دوره). در نیمه نخست سال ۱۹۸۹ میزان مصرف به ۵۱۹۰ هزار تن رسیده است. رقم مزبور نسبت به میزان مصرف در دوره مشابه سالهای ۱۹۸۸ و ۱۹۸۴، به ترتیب ۲/۹ و ۱۶/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد (جدول ۱ و نمودار ۱).

میزان مصرف کاتوجوی طبیعی، طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ حدود ۲۰ درصد رشد داشته و از ۴۲۳۰ هزار تن به ۵۱۱۵ هزار تن رسیده است.

مصرف کاتوجوی مصنوعی از ۸۹۵۵ هزار تن در سال ۱۹۸۴ به ۹۹۹۰ هزار تن در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته است (۱۱/۶ درصد رشد).

کشورهای عمده مصرف کننده کاتوجوی مصنوعی طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸:

کشورهای امریکا، ژاپن، آلمان غربی، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، کانادا و هلند، از مصرف کنندگان عمده کاتوجوی مصنوعی تلقی گردیده و به ترتیب طی دوره موردنظر مراتب اول تا هشتم را، کسب نموده اند.

در ایالات متحده امریکا، مصرف انواع کاتوجو مصنوعی، بطور متوسط حدود ۷۰ درصد از کل مصرف کاتوجو (طبیعی و مصنوعی) را بخود اختصاص داده است. میزان آن از ۲۰۶۲/۳ هزار تن، در ابتدای دوره به ۲۰۰۹/۶ هزار تن در پایان دوره رسیده است (۲/۶- درصد). لذا روند این مصرف سالانه بطور متوسط از ۰/۶ درصد کاهش برخوردار بوده است (جدول ۳).

طی این دوره میزان مصرف مرتباً سیر صعودی داشته است.

در فرانسه، طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ میزان مصرف کاتوجوی مصنوعی، بطور متوسط سالانه ۲/۴ درصد رشد داشته و از ۲۸۷ هزار تن به ۳۱۵ هزار تن رسیده است (طی این سالها، ۹/۸ درصد رشد نموده است). البته این رشد بیشتر ناشی از رشد مصرف در سال ۱۹۸۵ بوده زیرا در این سال، مصرف کاتوجوی مصنوعی در این کشور در مقایسه با سال ماقبل ۸/۶ درصد رشد کرده است.

طی دوره مورد نظر، میزان مصرف کاتوجوی مصنوعی در ایتالیا، بطور متوسط بالغ بر ۶۸/۷ درصد از کل مصرف انواع کاتوجو بوده (تقریباً دو سوم) بطوری که میزان مصرف این گونه فرآورده ها از ۲۶۳ هزار

بر طبق برآوردی که بعمل آمده، میزان مصرف کاتوجوی طبیعی، در جهان، در سال ۱۹۹۰ به ۵۱۵۰ هزار تن و مصرف کاتوجوی مصنوعی به ۱۱۵۰۲ هزار تن افزایش خواهد یافت.

تن در سال ۱۹۸۴ به ۳۱۲ هزار تن در سال ۱۹۸۸، رسیده است (۱۸/۶ درصد طی دوره و ۴/۴ درصد متوسط رشد سالانه).

روند مصرف کاتوجوی مصنوعی در سایر کشورهای مصرف کننده عمده در جدول (۳) آورده شده است.

در سال ۱۹۸۴، میزان مصرف کاتوجوهای مصنوعی در ژاپن، بالغ بر ۹۱۵ هزار تن بوده که با ۱۳/۹ درصد رشد، در سال ۱۹۸۸ به ۱۰۴۲ هزار تن افزایش یافته؛ یعنی، سالانه بطور متوسط ۳/۳ درصد بر آن اضافه گشته است.

در آلمان غربی، طی دوره ۱۹۸۴-۸۸ مصرف کاتوجوهای مصنوعی، ۱۶/۹ درصد رشد یافته و از ۴۰۳ هزار تن به ۴۷۱ هزار تن رسیده (متوسط سالانه ۴ درصد) بطوری که

ایالات متحده امریکا در سال ۱۹۹۰، با رقم ۳۳۲۸ هزارتن، ۲۰ درصد از کل مصرف جهانی را به خود اختصاص خواهد داد.

دورنمای مصرف انواع کائوچوها:

— فرانسه که با رقم ۴۵۸ هزارتن، ۲/۸ درصد از کل مصرف جهانی را به خود اختصاص خواهد داد.

سهم هریک از کشورهای دیگر از مصرف جهانی کائوچو پائین تر از سهم فرانسه خواهد بود.

در سال ۱۹۹۰، امریکا در مصرف کائوچو (هر دو نوع عمده) در بخش تایر نیز در صدر کشورهای جهان قرار خواهد گرفت. پیش بینی شده بود که میزان مصرف این کشور طی دوره ۱۹۸۶—۱۹۹۰ به ۱۹۱۵ هزارتن در سال ۱۹۹۰ افزایش یابد، (با متوسط رشد سالانه ۳/۱ درصد).

پس از آمریکا، ژاپن قرار دارد که میزان مصرف کائوچو در بخش تایر آن از ۸۸۲ به ۹۴۶ هزارتن افزایش می یابد (با رشد ۷/۳ درصد طی دوره ۱۹۸۶—۹۰ و ۱/۸ درصد رشد سالانه).

فرانسه، سومین کشور مصرف کننده عمده در سال ۱۹۹۰ خواهد بود (با رقم ۳۰۹ هزار تن). ایتالیا و انگلستان، طی این دوره به ترتیب با ۲/۶ و ۱۴/۴ درصد کاهش در مصرف بخش تایر مواجه خواهند شد و میزان مصرف آنها در بخش مزبور به ترتیب از ۱۵۵ هزارتن به ۱۵۱ هزارتن و از ۱۳۲ هزار

بر طبق برآوردی که بعمل آمده: در سال ۱۹۹۰ میزان مصرف کائوچوی طبیعی در جهان به ۵۱۵۰ هزارتن و میزان مصرف کائوچوی مصنوعی به ۱۱۵۰۲ هزارتن خواهد رسید. در این صورت مصرف کل کائوچوها در سال مزبور، به ۱۶۶۵۲ هزارتن ارتقاء خواهد یافت.^۱

مطابق این پیش بینی، در سال ۱۹۹۰، کشورهای زیر از جمله مصرف کنندگان عمده کائوچو خواهند بود:

— ایالات متحده امریکا که با رقم ۳۳۲۸ هزارتن، ۲۰ درصد از کل مصرف جهانی را شامل خواهد بود.

— ژاپن که با رقم ۱۵۷۹ هزارتن، ۹/۵ درصد از کل مصرف جهانی را به خود اختصاص خواهد داد.

— چین که با رقم ۷۳۵ هزارتن، ۴/۴ درصد از کل مصرف جهانی را در اختیار خواهد داشت.

— آلمان غربی که با رقم ۷۲۷ هزارتن، نزدیک به ۴/۴ درصد از کل مصرف جهانی را به خود اختصاص خواهد داد.

(1): World Economic Service, No. 187, July 1985, P.3.

تن به ۱۱۳ هزار تن خواهد رسید^۱.

در سال ۱۹۹۰ میزان مصرف کائوچوی طبیعی در اروپای شرقی به ۳۰۴ هزار تن، در ایالات متحده امریکا به ۸۶۶ هزار تن، در ژاپن به ۶۳۳ هزار تن، در چین به ۴۵۰ هزار تن و در هند به ۳۲۲ هزار تن خواهد رسید. به این ترتیب، کشورهای ایالات متحده امریکا (۸۶۶ هزار تن)، ژاپن (۶۳۳ هزار تن)، چین (۴۵۰ هزار تن) و هند (۳۲۲ هزار تن) در مصرف کائوچوی طبیعی به ترتیب مراتب اول تا چهارم^۱ کسب خواهند نمود^۲.

در مورد مصرف کائوچوی مصنوعی چنین آورده شده که میزان آن در سال ۱۹۹۰ به حدود ۱۰/۶ میلیون تن بالغ خواهد شد^۳. البته این برآورد براساس تخمین سال ۱۹۸۹ (۱۰/۳ میلیون تن) صورت گرفته است.

در سال ۱۹۹۰، کشورهای ایالات متحده امریکا (۲۴۶۲ هزار تن)، ژاپن (۹۴۶ هزار تن)، آلمان غربی (۵۰۵ هزار تن)، فراتسه (۲۸۸ هزار تن) و چین (۲۸۵ هزار تن)، در مصرف کائوچوی مصنوعی، به ترتیب مراتب اول تا پنجم را احراز خواهند نمود^۴.

برآورد شده که در سال ۱۹۹۰، به ۸۰۳۰ هزار تن از استیرن- بوتادین و به ۱۹۲۰ هزار تن از پلی بوتادین در سطح جهانی نیاز خواهد بود. در سال مزبور، ۷/۷ درصد از کل نیاز جهانی به استیرن- بوتادین به کشورهای پیشرفته صنعتی و ۳/۲۰ درصد به کشورهای در حال توسعه اختصاص خواهد یافت. در سال یاد شده، سهم دو گروه عمده اقتصادی از کل نیاز جهانی به پلی بوتادین به ترتیب ۸/۸۱ و ۲/۱۸ درصد خواهد بود^۵.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

(1): *Ibid*

(2): *Ibid*

(3): EIU, *Rubber Trends*, December 1989, P.68.

(4): World Economic Service, *Op.Cit*, P.3.

(۵). حسن دبیری پتروشیمی (تهران: جهاد دانشگاهی: ۱۳۶۷)، ص ص ۶۷۶ و ۶۸۰.